

Przystanek matura

Zadania i ćwiczenia ułatwiające przygotowanie się do egzaminu maturalnego z języka polskiego

Wypowiedź ustna: Dokonaj analizy strukturalnej znanych ci przysłów. Wymień trzy przykładowe utwory literackie, w którym możemy odnaleźć przysłowia

PYTANIE 1

Co to są przysłowia?

ODPOWIEDŹ

Przysłowia to krótkie zdania funkcjonujące w obrębie danej kultury w niezmienionej postaci.

PYTANIE 2

Jaki charakter mają przysłowia?

ODPOWIEDŹ

Przysłowia zawierają myśl, radę, naukę lub przestrożę.

PYTANIE 3

Na czym polega alegoryczność przysłów?

ODPOWIEDŹ

Właściwe zrozumienie przysłów polega nie tylko na odczytaniu treści dosłownej, ale też na interpretacji znaczenia przenośnego, czyli alegorycznego.

PYTANIE 4

Na czym polega rytmiczność przysłów? Podaj przykład.

ODPWIEDŹ

Rytmiczność przysłów polega m.in. na obecności rymów wewnętrznych. W przykładzie "Pierwsze koty za płoty" rymują się wyrazy koty - płoty.

PYTANIE 5

Dokonaj analizy gramatycznej poniższych przysłów.

- A. "Darowanemu koniowi nie zagłada się w zęby".
- B. "Co dwie głowy, to nie jedna".
- C. "Na złodzieju czapka gore".
- D. "Co kraj, to obyczaj".

ODPOWIEDŹ

- A. imiesłów przymiotnikowy bierny, rzeczownik, partykuła, czasownik, zaimek, przyimek, rzeczownik.
- B. zaimek, liczebnik, rzeczownik, zaimek, partykuła, liczebnik.
- C. przyimek, rzeczownik, rzeczownik, czasownik.
- D. zaimek, rzeczownik, zaimek, rzeczownik.

PYTANIE 6

Dokonaj analizy składniowej poniższych przysłów.

- A. "Jaka praca, taka płaca".
- B. "Nie chwal dnia przed zachodem słońca".
- C. "Jajko mądrzejsze od kury".
- D. "Wszędzie dobrze, ale w domu najlepiej".

ODPOWIEDŹ

- A. zdanie podrzędnie złożone.
- B. zdanie pojedyncze.
- C. równoważnik zdania.
- D. zdanie współrzędnie złożone.

PYTANIE 7

Uzupełnij poniższe przysłowia.

- A. Czym chata bogata,
- B. Jak Kuba Bogu,
- C. Nie czyń drugiemu,
- D. Komu w drogę,

ODPOWIEDŹ

- A. Czym chata bogata, tym rada.
- B. Jak Kuba Bogu, tak Bóg Kubie.
- C. Nie czyń drugiemu, co tobie niemiłe.
- D. Komu w drogę, temu czas.

PYTANIE 8

Uzupełnij schemat dotyczący przysłów obecnych w utworach literackich.

- I. kto powiedział -
- II. autor utworu -
- III. tytuł utworu -
- IV. gatunek utworu -

- A. "Niech się dzieje wola nieba, z nią się zawsze zgadzać trzeba".

B. "Kto cięgiem jarmaczy, temu długo nie starczy".

C. "Wyście sobie, a my sobie./Każden sobie rzepkę skrobie".

ODPOWIEDŹ

A I - Rejent Milczek.

A II - Aleksander Fredro.

A III - "Zemsta".

A IV - komedia.

B I - Maciej Boryna.

B II - Władysław Stanisław Reymont.

B III - "Chłopi".

B IV - epopeja.

C I - Klimina.

C II - Stanisław Wyspiański.

C III - "Wesele".

C IV - dramat młodopolski.